

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦЯ З ОБЛІКУ У КОНТЕКСТІ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ

Сучасні доволі стрімкі зміни у бізнес-середовищі посилюють вибагливість користувачів бухгалтерських послуг як всередині підприємства, так і зовнішніх зацікавлених осіб. Відтак, підприємства самостійно, керуючись чинними національними стандартами, нормативними регламентами та інформаційними запитами організовують систему обліку, оскільки кожне з них має галузеві, технологічні та інші особливості, включаючи різні запити користувачів щодо диференціації інформації. Виконавцями у цій системі є фахівці з обліку. Саме фахівці, вже не просто бухгалтери, оскільки їх професійні вимоги і характеристики у сучасній “обліковій системі координат” суттєво розширено під впливом різних чинників. (Рис.1)

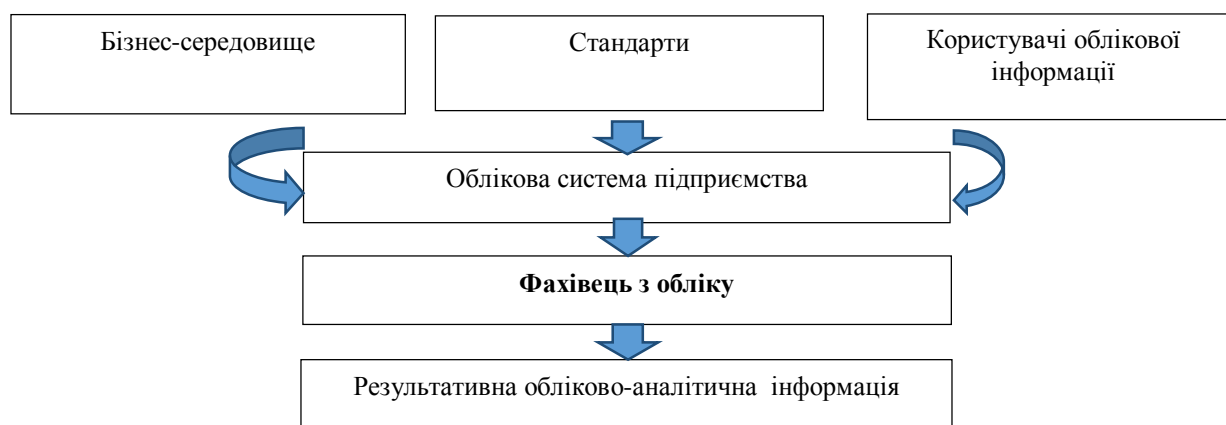

Рис.1. Чинники впливу на розширення професійних вимог фахівця з обліку

Відсутність комплексних досліджень з проблем обґрунтування професійних якостей та їх міжгалузевих кореляційних зв'язків до сучасного фахівця з обліку потребує формування теоретико-методичних положень за цим напрямом у контексті поліфункціональності облікової системи, оскільки бухгалтерський облік давно перетворився з пасивної системи відображення господарської діяльності на активну управлінську підсистему, що базується на пізнавальному процесі та участі в управлінській діяльності. В силу цього функціональний інструментарій облікової системи сьогодні розширюється. Йдеться про поліфункціональність сучасної обліково-аналітичної системи у контексті багатогранності змісту інформаційних запитів управлінського персоналу.

Відповідно, сучасний рівень управління в рамках системи обліково-аналітичного забезпечення вимагає розподілу функцій між її складовими та функціональних обов'язків між працівниками облікової служби. Відтак, сучасна бухгалтерська професія – це професія, що постійно трансформується та вимагає максимальної уваги до змін. Відповідно, професіограму сучасного бухгалтера у контексті професійних знань, умінь, якостей за останні роки значно розширено.

Безумовно, такі процеси обґрунтовують нові професійні вимоги до фахівця з обліку. Перелік компетентностей та програмних результатів підготовки фахівців з обліку гармонізований з вимогами Міжнародних стандартів професійної освіти бухгалтерів (International Accounting Education Standards Board (IAESB) [1], які визначають обов'язкову наявність при підготовці професійних бухгалтерів трьох найважливіших компонент (Рис.2)

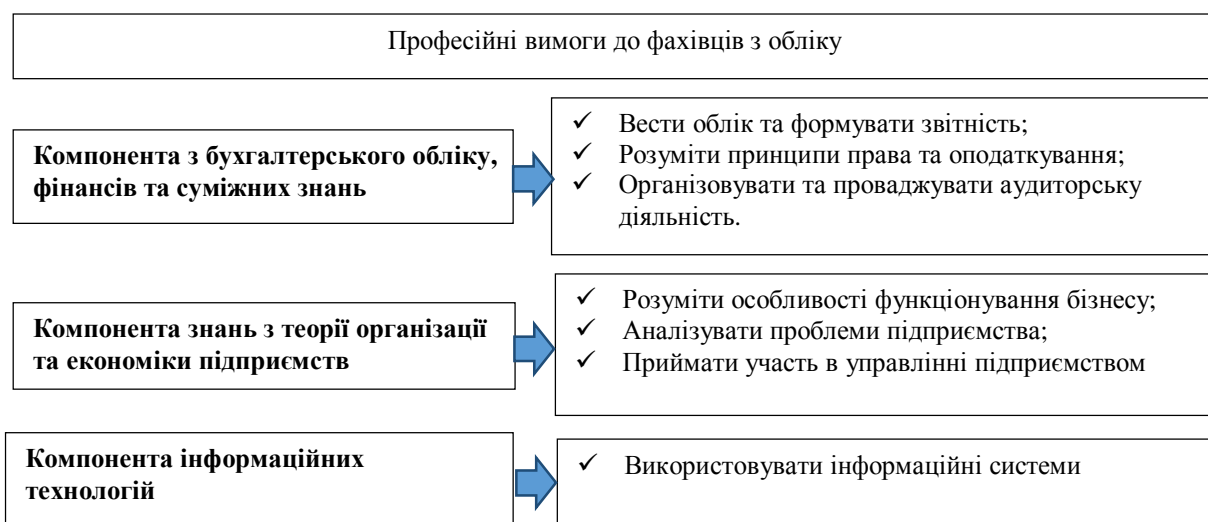

Рис.2. Компетентнісні характеристики фахівця з обліку відповідно до Міжнародних стандартів професійної освіти

Слід відмітити, що таке позиціонування вимог професійної підготовки сучасних фахівців з обліку закладено у повному переліку базових компетентностей майбутніх фахівців з обліку та аудиту у вищих навчальних закладах та представлено у відповідних освітніх стандартах,[2] зокрема : формування організаційних документів щодо об'єктів організації бухгалтерського обліку; планування розвитку системи бухгалтерського обліку, господарсько-фінансової діяльності та її фінансових показників; здійснення контролю за дотриманням вимог організаційних документів з метою забезпечення раціонального функціонування бухгалтерського обліку; оцінка стану організації бухгалтерського обліку; складання програми внутрішньогосподарського контролю та програми аналізу господарської діяльності, плану документообігу і заходів щодо вдосконалення обліково-економічної роботи на підприємствах; аналіз основних показників господарсько-фінансової роботи суб'єкта підприємницької діяльності та документальна перевірка здійснених ним господарських операцій; визначення цін, доходів, витрат і фінансових результатів, матеріальних і трудових ресурсів та ефективності їх використання, ефективності технічних нововведень та елементів інфраструктури підприємств; організація фінансово-господарської діяльності підприємства, бухгалтерського обліку і звітності, зовнішньоекономічних відносин, що методично доводить широкий формат професійних якостей у контексті поліфункціональності сучасної облікової системи.

1. Міжнародні стандарти професійної освіти бухгалтерів / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stud.com.ua/59922/etika_ta_estetika/mizhnarodni_osvitni_standarti_oblikovih_profesiy.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України 19.11.2018. № 1260 СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ- Електронний ресурс / Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-svita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/071-oblik-i-opodatкування-bakalavr.pdf>